

prima instanță: M. Murguleț
instanța de apel: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

dosarul nr. 2r-10/18

DECIZIE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Serghei Lîcichin,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Erei Lopațcaia împotriva lui
Serghei Lîcichin și Valeriu Damian cu privire la partajarea bunului imobil,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care a fost
scutită parțial Era Lopațcaia de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă

La data de 07 februarie 2015, Era Lopațcaia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Serghei Lîcichin și Valeriu Damian cu privire la partajarea bunului imobil.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, este proprietara a 3/16 cote-părți din
terenul pentru construcții cu suprafața de 0,055 ha., situat în mun. Chișinău, str. Maria
Tănase nr. 8, cu nr. cadastral XXXXX și din casa de locuit individuală, cu suprafața de
150,9 m², cu nr. cadastral XXXXX, amplasată pe terenul menționat, în temeiul
contractului de vânzare-cumpărare nr. 19448 din 02 septembrie 2016.

Menționează că bunurile imobile procurate au fost înregistrate la Oficiul Cadastral
Teritorial Chișinău, filiala Î.S. „Cadastru”, la data de 02 septembrie 2016.

Susține că înstrăinarea cotei-părți de 3/16 din bunul imobil aflat în litigiu a avut loc în
conformitate cu prevederile art. 352 din Codul civil și anume s-a oferit dreptul preferențial
de a cumpăra cota la prețul stabilit celorlalți coproprietari Serghei Lîcichin și Valeriu
Damian, care au fost notificați de către vânzător prin aviz autentificat notarial despre
înstrăinarea prin vânzare a cotei-părți, cu indicarea prețului și altor condiții de vânzare
stabilite.

Afirmă că la expirarea termenului de o lună după notificare și renunțarea exercitării
dreptului de preemțiune de către coproprietar-pârât, vânzătorul a decis să-i vândă cota-
parte.

Indică că ulterior, prin intermediul fiului său, Vitalie Lopațchii, care acționează în
bază de procură i-a propus coproprietarului Serghei Lîcichin mai multe variante pentru
stabilirea și împărțirea cotelor-părți ale bunului imobil în natură, însă ultimul a ignorat
propunerile fără nici un motiv și temei legal.

Mai mult, încercările de soluționare a litigiului pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes, dar dimpotrivă au dus la încălcarea de către pârât a ordinii publice, din care motiv la data de 26 septembrie 2016, prin intermediul reprezentantului Vitalie Lopațchii, s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău cu cerere prin care a solicitat stabilirea vinovăției și atragerea pârâtului la răspundere contravențională pentru îngradirea accesului la imobilul litigios și în curte. Urmare, Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău a stabilit faptul existenței relațiilor civile dintre părți și a recomandat soluționarea problemei prin intermediul instanței de judecată.

Solicită reclamanta, admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, împărțirea bunului imobil comun situat în mun. Chișinău, str. Maria Tanase, 8, cu stabilirea cotei-părți în natură a reclamantei conform cotei ideale stabilite prin contractul de vânzare - cumpărare nr. 19448 din 02 septembrie 2016 și înregistrarea ca proprietate privată în Registrul bunurilor imobile a OCT. Chișinău Î.S. „Cadastru”.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 iulie 2017 acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La data de 14 august 2017 și 24 august 2017, Era Lopațcaia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 iulie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Era Lopațcaia, fiindu-i acordat apelantei termen până la data de 21 noiembrie 2017, ora 10:40 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 5956,89 lei, comunicându-i că în caz că nu va prezenta dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 21 noiembrie 2017, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul apelantei Era Lopațcaia, avocatul Mihail Fotescu a depus cerere de scutirea a apelantei de la plata taxei de stat la depunerea apelului, invocând situația materială precară, apelanta are vârsta de 82 ani, este pensionară și primește o pensie lunară de 1506,42 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 a fost admisă parțial cererea Erei Lopațcaia cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului și a fost scutită parțial apelanta de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel, acordând apelantei Era Lopațcaia termen pentru lichidarea neajunsurilor și, anume, achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 1 000 lei până la data de 12 decembrie 2017, ora 12:00. A fost comunicat apelantei că, în caz de nelichidarea neajunsurilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La data de 04 decembrie 2017, în termenul prevăzut de lege, Serghei Lîcichin a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri de respingere a cererii apelantei Erei Lopațcaia privind scutirea parțială de plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că, prin emiterea încheierii contestate, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procedural, deoarece, după constatarea faptului că la data de 21 noiembrie 2017, ora 10:40, apelanta Era Lopațcaia nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat instanța de apel urma să emită încheiere de restituire a cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, însă instanța de apel încălcând prevederile art.

26 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă a scutit parțial pe Era Lopațcaia de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, micșorând taxa de stat până la suma de 1000 lei, apelanta fiind favorizată de către instanța de apel.

Consideră că cererea de apel urmează a fi restituită, deoarece apelanta a omis termenul de prezentare a dovezii de achitare a taxei de stat și nu a solicitat repunerea în termen.

La data de 13 decembrie 2017, în adresa intimațiilor Era Lopațcaia și Valeriu Damian a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Serghei Lîcichin cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.368 alin.(l) CPC, dacă cererea de apel nu intrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 iulie 2017, Era Lopațcaia a contestat-o cu apel.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 20 octombrie 2017, nu a dat curs cererii de apel depusă de Era Lopațcaia și a acordat apelantei termen până la data de 21 noiembrie 2017, ora 10:40 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 5956,89 lei, comunicându-i că în caz că nu va prezenta dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 21 noiembrie 2017, Era Lopațcaia prin intermediul avocatului Mihail Fotescu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din motivul stării material precare, indicând că este pensionară și primește o pensie în sumă de 1506, 42 lei, anexând certificatul nr. 450 din 06 noiembrie 2017, eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt ce o pune în imposibilitate să achite cuantumul taxei de stat necesar în instanța de apel (f.d. 104-105).

În acest sens prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 a fost admisă parțial cererea Erei Lopațcaia cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului și a fost scutită parțial apelanta de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel, acordând apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor și, anume, achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 1 000 lei până la data de 12 decembrie 2017, ora 12:00. A fost comunicat apelantei că, în caz de nelichidarea neajunsurilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, din următoarele considerente.

Conform art.4 al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin.(4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din sensul normei de drept citate rezultă că, persoana fizică urmează să probeze situația materială precară și imposibilitatea achitării taxei de stat. Colegiul menționează că, chestiunea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat urmează a fi soluționată în lumina situației materiale a solicitantului, ținând cont de valoarea acțiunii cât și probele prezentate în acest sens.

Totodată, este de menționat că în cererea de scutire a persoanelor fizice se expun circumstanțele care justifică solicitarea și se anexează actele confirmative ale acestor circumstanțe, cum ar fi: avizul Comisiei pentru protecția socială, certificat despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane, dovada lipsei conturilor bancare, etc.

Conform art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, calauzindu-se de lege.

În speță, instanța de recurs precizează că apelanta având obligația de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 5956,89 lei, fapt reținut de instanța de apel, a înaintat cerere de a fi scutită de la plata taxei pentru judecarea pricinii în apel.

Colegiul consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a dispus scutirea parțială a apelantei de plata taxei de stat, or, pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, CtEDO remarcă că în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestor cereri instanța se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile Convenției și jurisprudenței CtEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Serghei Lîcichin.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Erei Lopațcaia împotriva lui Serghei Lîcichin și Valeriu Damian cu privire la partajarea bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic